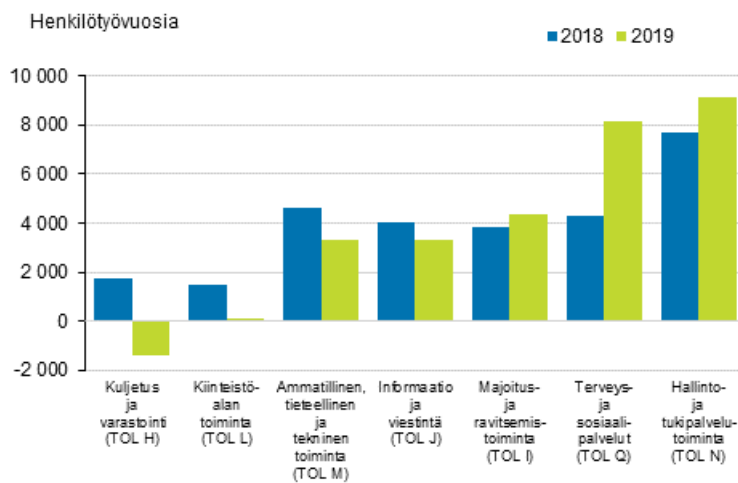

Alueellinen yritystoimintatilasto 2019

Henkilöstön määrä jatkoi kasvuaan palvelutoimialoilla vuonna 2019

Maassamme toimi 400 350 toimipaikkaa, joissa tehtiin 1,5 miljoonaa henkilötyövuotta vuonna 2019. Henkilöstön määrä kasvoi 30 000 edellisvuodesta. Henkilötyövuosien lisäyksestä yli 70 prosenttia syntyi palvelualojen toimipaikoilla. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen Alueellinen yritystoiminta -tilastosta.

Henkilöstömäärän kasvu palvelutoimialoilla vuosina 2018-2019

Kaikkien Suomessa toimivien toimipaikkojen 1,5 miljoonasta henkilötyövuodesta lähes 850 000 tehtiin ruuhka-Suomessa¹⁾. Tällä alueella sijaitsi 189 000 toimipaikkaa, joista 60 prosenttia oli palvelutoimialojen toimipaikkoja. Palvelutoimialojen henkilöstömäärän kasvusta 80 prosenttia toteutui ruuhka-Suomen toimipaikoissa.

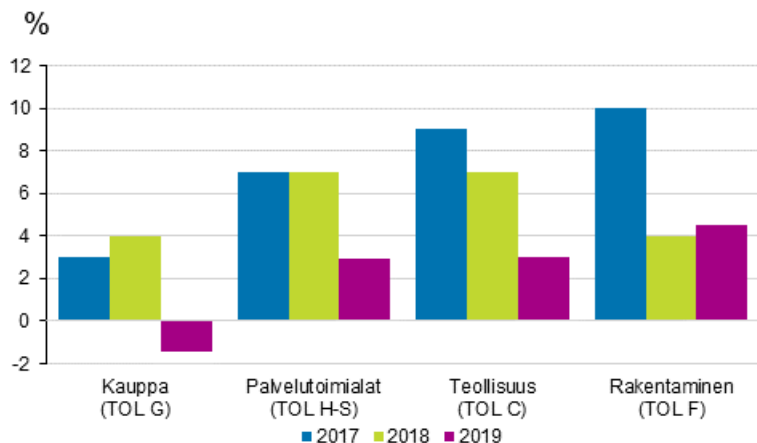
Vuonna 2019 Suomessa toimi 369 900 yritystä. Toimipaikkoja yrityksillä oli yhteensä 400 350. Yritysten lukumäärä kasvoi 2,5 prosenttia ja toimipaikkojen lukumäärä kasvoi 1,4 prosenttia edellisen vuoden tasosta. Valtaosa yrityksistä eli 360 000 toimi yhdessä toimipaikassa. Loput yrityksistä, noin 7 000, oli monitoimipaikkaisia, joilla oli keskimäärin 6 toimipaikkaa per yritys.

1) Uusimaa, Varsinais-Suomi ja Pirkanmaa

Rakennusyritykset pitivät yllä liikevaihdon kasvua vuonna 2019

Kaikkien toimipaikkojen yhteenlaskettu liikevaihto oli 442,8 miljardia euroa vuonna 2019. Vaikka liikevaihdon kasvu hidastui edellisvuodesta, liikevaihtoa kertyi kaikilla toimialoilla yhteensä 6,7 miljardia eli 1,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018. Liikevaihto kasvoi teollisuuden, rakentamisen ja palvelun toimialoilla. Maakunnittain tarkasteltuna toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi voimakkaimmin Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa.

Päätoimialojen toimipaikkojen liikevaihdon kasvuprosentit vuosina 2017 -2019

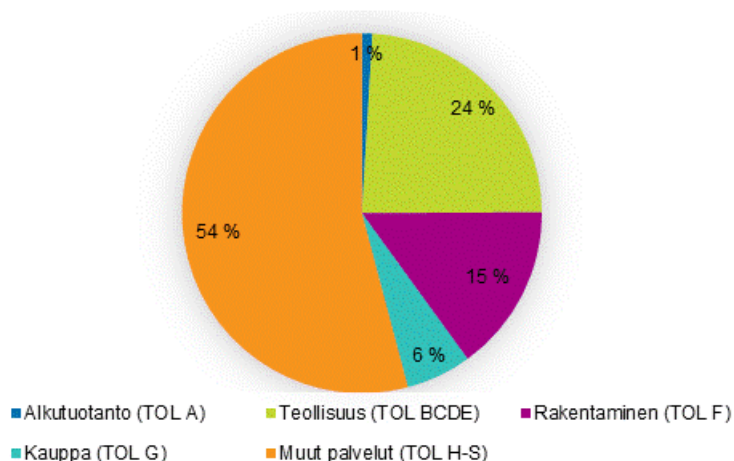
Rakennusalalla pitkään jatkunut liikevaihdon kasvu jatkui viime vuonna muita toimialoja nopeampana. Rakentamisen toimialalla liikevaihtoa kertyi 39 miljardia euroa, joka on 4,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018. Rakennusalan liikevaihto kehittyi nopeimmin Pohjanmaalla, Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla.

Toimipaikkojen tuotannon bruttoarvo kasvoi palvelualojen siivittämänä

Toimipaikkojen yhteenlaskettu tuotannon bruttoarvo oli 332 miljardia euroa vuonna 2019. Tuotannon arvo oli 7,7 miljardia eli 2,4 prosenttia edellisvuotta parempi. Tuotanto kasvoi kaikilla päätoimialoilla, mutta kasvun veturina olivat eri palvelualojen toimipaikat.

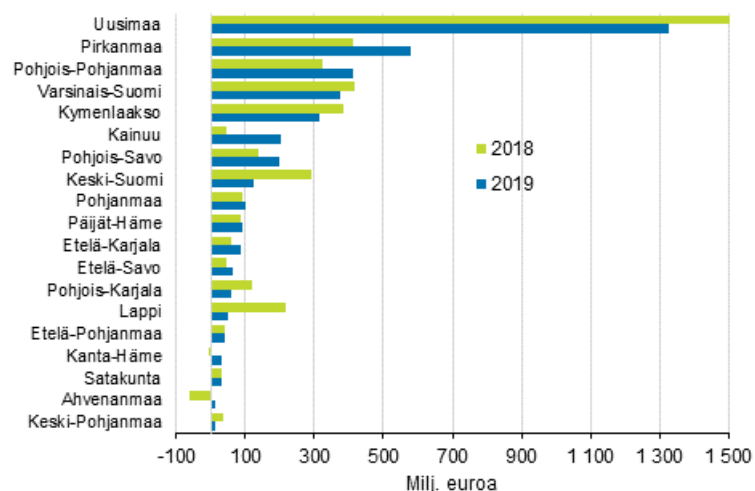
Palvelualojen toimipaikkojen tuotanto kasvoi 4,2 miljardia edellisvuodesta. Tuotannon arvo kasvoi palvelualoista eniten toimialalla Kuljetus ja varastointi. Toimialalla tuotannon arvo kasvoi 1,5 miljardia, joka on 6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2018.

Toimipaikkojen tuotannon bruttoarvon kasvun jakauma (%) vuonna 2019

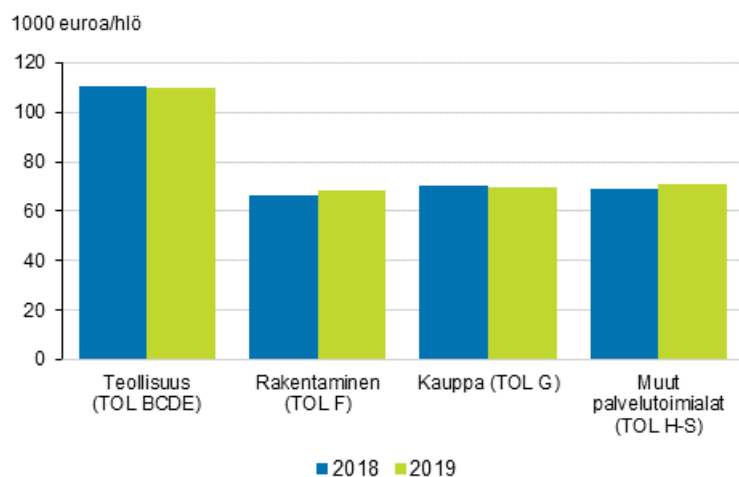
Palvelutoimialoilla kehitys oli suotuisinta Uudenmaan maakunnassa ja Pirkanmaalla. Uudenmaan maakunnassa tuotannon arvo kasvoi palvelualoilla 1,3 miljardia, eniten tuotanto lisääntyi toimialoilla kuljetus ja varastointi sekä Hallinto ja tukipalvelutoiminta. Pirkanmaalla tuotannon arvo kasvoi 0,6 miljardia, josta puolet syntyi toimialoilla Kuljetus ja varastointi sekä Kiinteistöalan toiminta.

Tuotannon bruttoarvon kasvu palvelutoimialoilla maakunnissa vuonna 2019

Tuotannon bruttoarvosta jäi toimintakulujen vähentämisen jälkeen jalostusarvoa toimipaikoille yhteensä 118 miljardia euroa. Jalostusarvo kasvoi maltilliset 3 miljardia edellisvuodesta eli 3 prosenttia. Jalostusarvo mittaa toimipaikan varsinaisessa tuotantotoiminnassa eri tuotannontekijöiden tuottamaa yhteenlaskettua arvonlisäystä. Henkeä kohden lasketun jalostusarvon kasvu merkitsee yleensä parempaa toiminnan kannattavuutta ja tehokkuutta. Toimialoittainen jalostusarvo henkilötyövuotta kohden osoittaa, että rakentamisen toimialalla sekä palvelualoilla oli edellisvuotta parempi tehokkuus.

Jalostusarvo henkilöä kohden vuosina 2018- 2019

Tilaston yhteydessä julkaistaan myös erilliset taulukot Julkisyhteisöjen toimipaikoista. Taulukoissa on tietoja maassamme toimivista julkisen sektorin toimipaikoista toimialoittain, julkisyhteisötyypeittäin ja alueittain.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1: Toimipaikkojen henkilöstön määrä ja sen muutos henkilötyövuosina maakunnittain vuonna 2019.6

Liitetaulukko 2: Toimipaikkojen rakennekuva vuodelta 2019.....6

Alueellisen yritystoimintatilaston laatuseloste.....7

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1: Toimipaikkojen henkilöstön määrä ja sen muutos henkilötyövuosina maakunnittain vuonna 2019

Maakunta	Toimipaikkojen henkilöstön määrä	Määrän muutos, kaikki toimialat yht.
Uusimaa	576 989	16 778
Varsinais-Suomi	130 715	3207
Pirkanmaa	138 598	2 540
Pohjois-Savo	56 904	2 078
Pohjois-Pohjanmaa	100 569	2 047
Lappi	41 568	1 086
Pohjanmaa	50 139	912
Keski-Pohjanmaa	16 968	402
Päijät-Häme	49 274	267
Etelä-Savo	30 053	212
Etelä-Pohjanmaa	47 233	55
Kanta-Häme	38 970	0
Pohjois-Karjala	34 004	-5
Kainuu	15 381	-7
Ahvenanmaa	9 717	-12
Keski-Suomi	62 785	-26
Etelä-Karjala	28 483	-39
Satakunta	55 663	-175
Kymenlaakso	38 118	-551

Liitetaulukko 2: Toimipaikkojen rakennekuva vuodelta 2019

Vuosi 2019	Toimipaikkojen lukumäärä	Toimipaikkojen lukumäärä, osuus-%	Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	Henkilöstön määrä, osuus-%	Liikevaihto, 1000 euroa	Liikevaihto, osuus-%
Maa-, metsä- ja kalatalous (TOL A)	76 998	19	52 943	3	2 766 133	1
Koko teollisuus (BCDE)	27 093	7	327 506	21	160 688 677	36
Rakentaminen (TOL F)	42 973	11	170 110	11	38 973 012	9
Kauppa (TOL G)	51 566	13	234 320	15	125 866 133	28
Muut palvelut (TOL H-S)	201 716	50	739 517	49	114 465 294	26
Toimialat yhteensä	400 346	100	1 524 397	100	442 759 249	100
Toimiala	Tuotannon bruttoarvo, 1000 euroa	Tuotannon bruttoarvo, osuus-%	Tuotannon jalostusarvo, 1000 euroa	Tuotannon jalostusarvo, osuus-%		
Maa-, metsä- ja kalatalous (TOL A)	2 807 580	1	1 032 348	1		
Koko teollisuus (BCDE)	138 698 663	42	36 046 665	31		
Rakentaminen (TOL F)	39 683 463	12	11 604 470	10		
Kauppa (TOL G)	34 824 639	10	16 347 906	14		
Muut palvelut (TOL H-S)	116 210 804	35	52 516 243	45		
Toimialat yhteensä	332 225 149	100	117 547 631	100		

Alueellisen yritystoimintatilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Alueellinen yritystoimintatilasto kuvaa Suomessa toimivien yritysten toimipaikkojen rakennetta ja toimintaa alueittain, toimialoittain ja kokoluokittain.

Perusmuuttujia ovat: toimipaikkojen lukumäärä, henkilöstön lukumäärä, liikevaihto, tuotannon bruttoarvo ja jalostusarvo. Tilaston yhteydessä esitetään tilastotietoja myös julkisyhteisöjen toimipaikoista.

Toimipaikka

Tilastoyksikkönä on yrityksen tai muun taloudellista toimintaa harjoittavan yksikön toimipaikka.

Toimipaikka voi jo sellaisenaan muodostaa yrityksen (yksitoimipaikkainen yritys) tai sitten olla selkeästi rajattava osa yritystä (monitoimipaikkainen / monitoimialainen yritys).

Varsinainen toimipaikka on yhden yrityksen tai yritystyyppisen yksikön omistama, yhdessä paikassa sijaitseva ja pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluja tuottava yksikkö. Varsinaisella toimipaikalla on yleensä sekä henkilöstöä että liikevaihtoa.

Tilasto käsittää myös aputoimipaikat. Ne ovat toimipaikkoja, jotka tukevat yrityksen varsinaisten toimipaikkojen tuotantoa. Aputoimipaikka voi olla esimerkiksi varasto, hallinto- tai kuljetuspalveluja tuottava yksikkö. Aputoimipaikalla voi olla palkansaajia, mutta ei liikevaihtoa. Yrityksen varsinaiset toimipaikat kattavat aputoimipaikan liiketoimintakulut (sisäinen toimitus).

Toimipaikan alueellisena yksikkönä on sijaintikunta.

Henkilöstö

Henkilöstö sisältää sekä palkansaajien että yrittäjien työpanoksen henkilötyövuosina mitattuna. Esimerkiksi läpi vuoden kokoaikaisena työskennelleen henkilön työpanos vastaa yhtä henkilötyövuotta. Vastaavasti esimerkiksi vuoden ajan puolipäiväisenä työskennellyt henkilö vastaa puolta henkilötyövuotta.

Liikevaihto

Varsinaisen toiminnan myyntituotot, joista on vähennetty myönnettyt alennukset sekä arvonlisävero ja muut välittömästi myynnin määrään perustuvat verot.

Tuotannon bruttoarvo

Tuotannon bruttoarvo mittaa toimipaikan tosiasiallista tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan liikevaihdon lisäksi kaikki tuotantoon liittyvät tuotot, myös valmistus omaan käyttöön ja valmistus, joka toimitetaan yrityksen muille toimipaikoille. Kauppatavaroiden hankinta vähennetään tuotoista, jotta tuotantotoimintaan saadaan mukaan vain kauppatavaroiden myynnistä syntyvä marginaali. Bruttoarvon laskentakaava:

Liikevaihto

+ toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön

+ valmistevarastojen muutos

+ valmistus omaan käyttöön

+ liiketoiminnan muut tuotot

- kauppatavaroiden hankinta

+ kauppatavaroiden varastomuutos

= BRUTTOARVO

Tuotannon jalostusarvo

Jalostusarvo mittaa toimipaikan varsinaisessa tuotantotoiminnassa eri tuotannontekijöiden tuottamaa yhteenlaskettua arvonlisäystä. Jalostusarvo lasketaan tuotantotoiminnasta saatujen tuottojen ja toiminnasta

aiheutuneiden kustannusten erotuksena. Määritelmän mukaan kustannuksiin ei sisällytetä toimipaikan työvoimasta aiheutuvia kustannuksia. Jalostusarvon laskentakaava:

Liikevaihto

+ toimitukset yrityksen muiden toimipaikkojen käyttöön

+ valmistevarastojen muutos

+ valmistus omaan käyttöön

+ liiketoiminnan muut tuotot

- aine- ja tarvikeostot

- ostot muilta toimipaikoilta

+ ostovarastojen muutos

- ulkopuoliset palvelut

- liiketoiminnan muut kulut

= JALOSTUSARVO.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus TOL 2008 perustuu EU:n toimialaluokitukseen NACEen.

Toimipaikan toimialaksi määritellään se, mitä toimintaa toimipaikalla eniten harjoitetaan.

Toimialaluokitus: <https://www.stat.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html>

Alueluokitus

http://www.stat.fi/meta/luokitukset/index_alue.html

Kokoluokitukset

Henkilöstön suuruusluokka (hlöä)

0 - 4

5 - 9

10 - 19

20 - 49

100 – 199

200 -

Liikevaihdon suuruusluokka (tuhatta euroa)

0 - 39

40 - 99

100 - 100

200 - 999

1000 - 1999

2000 - 9999

10000-

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilastokeskuksen yritysrekisteri ylläpitää toimipaikkarekisteriä. Yritysrekisteri tiedustelee toimipaikkojen perustiedot (toimiala, sijainti, palkansaajat) seuraavilla tiedusteluilla:

* Yritysrekisterin monitomipaikkaisten yritysten tiedustelu

* Yritysrekisterin yksitomiipaikkaisten yritysten tiedustelu

* Toimipaikkarakenne- ja henkilötiedustelu

Toimipaikkojen yritystoimintaan liittyviä kyselyitä ovat:

* Teollisuuden T5 -toimipaikkakysely

* Toimipaikkayhdistelmä – kysely (TILKES kyselyn liite)

Kts. kyselyjen tietosisällöt: <http://tilastokeskus.fi/keruu/index.html>

T5 toimipaikkakysely kohdistuu yksittäiselle teolliselle toimipaikalle. Toimipaikkayhdistelmä – kysely kohdistuu rakentamisen, kaupan ja palvelualan yrityksille. Toimipaikkayhdistelmä käsittää useita yrityksen toimipaikkoja, jotka muodostavat kokonaisuuden toimialaluokan 2 numerotasolla.

Toimipaikkayhdistelmä kyselyillä kevennetään suurten monialayritysten vastausrasitetta.

Toimipaikkaprosessi jakaa kyselyihin kuulumattomille sekä toimipaikkayhdistelmiin kuuluville toimipaikoille yritystoiminnan tiedot menetelmällisesti. Menetelmässä käytetään hyväksi toimialakohtaisia muuttujakertoimia, jotka kerrotaan toimipaikan henkilöstömäärällä. Tämän jälkeen toimipaikkojen tiedot täsmäytetään skaalauksella toimipaikkayhdistelmän tai yrityksen tietoihin.

Toimialakohtaiset muuttujakertoimet on muodostettu regressioanalyysin avulla. Selittävänä muuttujana on yrityksen henkilöstön lukumäärä. Regressioanalyysin lähdeaineisto käsittää toimialapuhtaat yritykset.

Toimipaikkojen tiedon lähde vuonna 2019, teollisuus ja rakentaminen (liikevaihto miljoonaa euroa)

Päätoimiala	Teollisuus BCDE			Rakentaminen F		
	Tp lkm	Liikevaihto	Liikevaihdon osuus, %	Tp lkm	Liikevaihto	Liikevaihdon osuus, %
Suora tiedonkeruu	1 223	83 910	52	162	1 721	4
Yksitoimipaikkainen ¹⁾	23 265	50 452	31	40 976	22 208	57
Imputoitu	2 605	26 326	16	1 835	15 044	39
Yhteensä	27 093	160 689	100	42 973	38 973	100

1) Yksitoimipaikkaisen yrityksen tiedot siirtyvät suoraan toimipaikalle

Toimipaikkojen tiedon lähde vuonna 2019, kauppa ja palvelut (liikevaihto miljoonaa euroa)

Päätoimiala	Kauppa G			Palvelut H-S		
	Tp lkm	Liikevaihto	Liikevaihdon osuus, %	Tp lkm	Liikevaihto	Liikevaihdon osuus, %
Suora tiedonkeruu	2 764	34 178	27	1 608	6 997	6
Yksitoimipaikkainen ¹⁾	37 955	44 143	35	183 118	77 328	68
Imputoitu	10 847	47 545	38	16 990	30 140	26
Yhteensä	51 566	125 866	100	201 716	114 465	100

1) Yksitoimipaikkaisen yrityksen tiedot siirtyvät suoraan toimipaikalle

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Toimipaikka-aineisto kattaa lähes kaikki toimialat. Tilastoon tulevat mukaan tilastorajan täyttävien yritysten toimipaikat. Tilastoon tulevat yritykset, jotka ovat toimineet yli puoli vuotta ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilöä tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan (11 810 euroa vuonna 2019).

Maatalouden, metsä- ja kalatalouden (TOL A) maataloista ovat mukana tilat, joiden maataloustulos on tilastovuonna ylittänyt liikevaihdon tilastorajan. Metsätalouden toimialalta (TOL 02) tilastoyksiköksi valikoituvat toimipaikat, joiden tuotot metsätaloudesta ylittävät tilastorajan.

Toimipaikkatilasto ei kata toimialoja:

* Tupakkatuotteiden valmistus (TOL 12)

- * Julkinen hallinto ja maanpuolustus (TOL O)
- * Kotitalouksien toiminta työnantajina (TOL T)
- * Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta (TOL U)

Seuraavien toimialojen osalta esitetään vain toimipaikkojen lukumäärä ja henkilöstömäärä:

- * Kasvinviljely ja kotieläin- ja riistatalous (TOL 01)
- * Rahoitus- ja vakuutustoiminta (TOL K)

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Alueellisesta yritystoimintatilastosta tuotetaan vuosittain.

5. Tietojen saatavuus

Alueellisen yritystoimintatilaston tietoja on saatavilla toimialoittain, kokoluokittain, kunnittain ja maakunnittain Tilastokeskuksen kotisivuilta maksuttomasta Px-Web palvelukannasta.

<http://tilastokeskus.fi/til/alyr/tau.html>

Toimipaikkojen tiedoista tuotetaan myös erilaisia toimeksiantoja salaussääntöjen puitteissa. Lisätiedustelut: palvelut.suhdanne@tilastokeskus.fi.

Tutkijoiden on mahdollista käyttää mikrotason toimipaikka-aineistoa Tilastokeskuksen tutkijapalveluiden kautta.

<http://tilastokeskus.fi/tup/mikroaineistot/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Alueellisen yritystoimintatilaston lukuja on tuotettu tilastovuodesta 2013 alkaen.

<http://tilastokeskus.fi/til/alyr/tau.html>

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Alueellinen yritystoimintatilasto käsittää Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston yritysten toimipaikat. Tietojen tarkistuksen yhteydessä toimipaikkojen vuositietoja verrataan yritysten tilinpäätöstietoihin.

Lisätietoja

Mira Kuussaari 029 551 3538

Milka Suomalainen 029 551 3621

Vastaava osastopäällikkö:

Mari Ylä-Jarkko

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Alueellinen yritystoimintatilasto 2019, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute